

sleppa undan. Hon fór rennandi yfir ímóti lestrarhúsinum, og blóðið sprikti um túnið. Ja, hann droymdi ennþá, at hann hefði slaktað Reitze Doshe ístaðin fyrir ein seyð.

Eina ferð hann hefði marruna, hoyrði hann eina slaktaða geit tala sum eitt fólk. Við uppskornum hálsi leyp hon á Yoineh Meir, royndi at stanga hann, las eiðirnar niður yfir hann á hebraiskum og arameiskum, spýtti og froysti. Yoineh Meir vaknaði, flótandi í sveitta. Ein hani gól. Sum ein kirkjuklokk. Aðrir svaraðu aftur, sum tá kirkju-fólkið svarar forsangaranum. Og tað tókta Yoineh Meir, at djórni spurdu, mótmæltu, kærðu sína neyð í kóri um ta vanlagnu, sum hötti tey.

Yoineh Meir fekk onga hvíld. Hann settist upp undir seg, tók um síðulokkarnar við báðum hondum, sat og ruggaði.

Reitze Doshe vaknaði. »Hvat feilar?«

»Einki, einki.«

»Tú gert meg bangna.«

Tá ið ein lota var farin, begynti Reitze Doshe aftur at snorka. Yoineh Meir fór upp, vaskaði sær um hendurnar og læt seg í. Hann ætlaði at roða esku í pannuna og siga midnáttarbenónina, men varrnarn vildu ikki siga tey heilagu orðini. Hvussu kundi hann syrgja oyðing tempulsins, tá eitt blóðbað var í umbúna her í Kolomir, og hann var tess Titus, tess Nebukadnesar!

Tað var so kvalið inni. Har luktaði av sveitta, tál, skitnum undirklæðum, landi. Ein av dætrunum mutlaði okkurt í ørviti, ein onnur gav seg. Segurnar ríktu. Skav hoyrdist á nátt-húsinum. Í einum búri undir ovninum vóru offerhøsnini, sum Reitze Doshe hevði stongt inni til sálarbótardagin. Yoineh Meir hoyrði eina mús skava, ein veggjasmíð pikka. Hann helt seg hoyra maðkarnar skriða ígjøgnum loftið og gólvið. Óteljandi skepnur vóru rundan um menniskjuna, hvør við síni náttúru, hvør við sínum krøvum til skapara sín.

Yoineh Meir fór útum. Har var svalligt og frískligt. Døggin var lögst. Í erva glógvaðu midnáttarstjornurnar. Yoineh Meir dró andan djúpt. Hann gekk í tí váta grasinum, millum runnar og blóð. Hann bleiv vátur um fótarnar. Hann kom yvir at einum træ og steðgaði. Fuglar mundu eiga uppi í greinum, helt hann. Hann hoyrði teir nývaknaðu ungarnar láta. Froskar kvaggaðu í múrni aftan fyri heggin. »Sova teir ongantið, hasir froskararnir?«, spurdi Yoineh Meir seg sjálfan. »Teir líkjast fólki á málinum.«

Eftir at Yoineh Meir var farin at slakta, hugsaði hann ikki um annað enn livandi skapningar. Hann stríddist við alskyns spurningar. Hvaðani komu so flugurnar? Vóru teir bornar í heim úr kvíðinum á mæðrum sínum, ella vóru teir útklaktar úr eggjum? Um allar flugurnar doydu um veturin, hvaðani komu so flugurnar summarið eftir? Og uglin, sum átti undir tekjuni á synagoguni, hvat gjørdi hann, tá frostið kom? Hann fór kanska ongan veg? Ella fleyg hann avstað til heitari lond? Og hvussu kundi nakað liva í bitandi frosti,

tá hann sjálvur illa fekk hildið sær heitum undir dýnunni?

Ein áður ókendur kærleiki sprakk fram í Yoineh Meir til alt, sum skriður og flýgur, nørst og yðjar. Sjálvt mýsnar, var tað teirra feilur, at tær vóru mýs? Hvat ilt ger ein mús? Alt, hon ynskir sær, er ein breymoli ella ein ostflis. So hvi er kettan hennara figgindi?

Yoineh Meir ruggaði aftur og fram í myrkrinum. Ivaleyst hevði tann skriftlærdi rætt. Menniskjan eigur ikki og má ikki hava størri samkenslu enn alheims drottur. Og kortini var hann, Yoineh Meir, sjúkur av samkenslu. Hvussu kundi tú biðja um liv í komandi ári ella um gott umdømi í himlinum, tá tú stjól livsneistan frá øðrum?

Yoineh Meir helt, at Messias sjálvur kundi ikki frelsa heim, so leingi sum órættur var gjørdur móti djórnum. Av røttum átti alt at risa upp frá deyðum — kálvar, fiskar, mýggjabitar, summarfuglar. Sjálvt í maðkinum, sum skriður í moldini, anir ein guddómilgur neisti. Tá tú slaktar eitt djór, slaktar tú Gud...

»Gud hjálpi mær, eg blívi svakur!«, mutlaði Yoineh Meir.

Eina viku fyri nýggjárið var eitt herðindi av slakti. Tann liðilanga dag stóð Yoineh Meir nær grovini og slaktaði høsn, gæs, dunur. Konufólki troðkaðust, deildust, vildu sleppa framat fyrst. Aðrar skemtaðu, flentu, stungu hvørji aðrari skør. Fjaðrarok. Gvaggan, galan, gakan. Av og á læt í einum fugli, sum var hann eitt menniskja.

Yoineh Meir var í svávari neyð. Til henda dag hevði hann hopað, at hann fór at venja seg við at slakta. Men nú visti hann, at um hann so helt fram hundrað ár afturat, fór neyðin ikki at halda uppat. Kneini skulv undir honum. Búkurin fældist uppblógnadur. Munnurin var fullur av beiskari vætu. Reitze Doshe og hinar systurnar vóru eisini úti í túninum, prátaðu við hini konufólkinum, ynsktu teimum eitt vælsignað nýggjár og komu við tí gudlydna hopi, at tær fóru at siggjast aftur í komandi ári.

Yoineh Meir kvíddi fyri, at hann ikki longur svævaði sambært lógina. Aðru hvørja lotu sortnaði tað fyrri eygunum á honum. Eitt bil seinni stóð alt í eini gyltari, grønari glæmu. Í heilum legði hann knivseggina á neglina á fremstafingri fyri at vita, um skør vóru. Hvørt korter mátti hann út at kasta sær á vatninum. Mýggjabitar bitu hann. Krákur kráðu eftir honum millum greinarnar.

Har stóð hann, til sólar fór niður, og grovin fylltist av blóði.

Tá kvøldbenin var lisin, borðreiði Reitze Doshe við bókhveitisúpan og stoktum kjöti. Men sjálvt um hann ikki hevði smakkað bitan allan dagin, fekk Yoineh Meir ikki etið. Tað var sum hálsurin var typtur, sum sat ein klumpur fastur í vælindinum, og hann fekk nóg illa svølt tann fyrsta bitan. Hann segði trúarorðini hjá rabbi Isaac Luria, skriftaði og sló seg á bringuna sum ein maður, ið er deyðasjúkur.

Yoineh Meir helt, at hann fór at liggja í andvekri hesa náttina, men hann steinsovnaði, beint

sum hann hevði lagt høvðið niður á koddan og lisið tað síðstu kvøldbenina. Hann droymdi, at hann leitaði eftir óreinsku í eini slaktaðari kúgv, opnaði hana, reyv lunguni út og blásti tey upp. Hvat hevði hetta at týða? Ti hetta var arbeiðið hjá flettingarmanninum. Lunguni blivu stórrí og stórrí, tey lógu um alt borðið og bólgnaðu upp ímóti loftinum. Yoineh Meir helt upp at at blása, men lungablóðini blástust upp av sær sjálfum. Tað minna blaðið, tað tey rópa »tjóvurin«, ristist og flákradi, sum royndi tað at sleppa leyst. Knappliga hoyrdist hvin, hostan, eitt murrandi neyðarróp í barkanum. Ein óndur andi tók til orða, rópti, sang, ein fossur av skriftstøðum, setningar úr Talmud, orindi úr Zohar, raplaðu burtur úr honum. Lunguni lættu sær upp frá, fóru á flog, flagsaðu sum veingir. Yoineh Meir skuldi renna undan, men ein svartur tarvur stóð fyri honum við reyðum eygum og spiskum hornum. Tarvurin snýsti og gapaði ímóti honum.

Yoineh Meir vaknaði. Hann lá og skalv. Hann fleyt í sveitta. Høvðið fældist uppblógnad og fult av sandi. Føturnir lógu á strámadrassuni, livleysir sum rekratør. Við stríð settist hann upp undir seg. Hann læt seg í náttkjólan og fór út. Náttin var nivandi og bikasvørt, tað var belaniðan beint fyri sólaris. Av og á kom eitt vindgoss onkustaðni frá, sum eitt suff frá onkrum, ið ikki sást.

Ein bruni fór niður ígjøgnum mænuna á Yoineh Meir, sum streyk onkur eftir henni við eini fjøður. Okkurt inni í honum græt og háðaði. »Ja, og hvat so, um tann skriftlærdi segði tað?«, segði hann við seg sjálfan. »Og sjálvt um Gud hin allvaldi hevði blóðið tað, hvat so? Eg havi ikki brúk fyri løn í tí komandi heimi! Eg ynski mær ikki paradis ella leviathan ella tann villa okšan! Teir kunnu leggja meg á eina legu av seymum! Teir kunnu blaka meg niður í sleingjugrøvina! Eg vil ikki hava nakran dugnað frá tær, Gud! Eg eri ikki longur bangin fyri tínum dómi! Eg eri ein Israels svikjari, ein vitandi lógbrótari!« Yoineh Meir græt. »Eg havi meiri miskunn enn Gud hin allvaldi — meiri, meiri! Hann er ein harður gudur, ein blóðhundur, ein hevndargudur! Eg tæni honum ikki meira. Verðin er slept upp á fjall!« Yoineh Meir flenti, men tárini runnu niður eftir kjálkunum í snóðheitum dropum.

Yoineh Meir fór út í kovan, har hann goymdi svævingarknivarnar, brýnið og umskurðarknivin. Hann tók øll amboðini og blakaði tey í grovina í út-húsinum. Hann visti, at hetta var gudsspottan, at hann vanhalgaði tey heilagu amboðini, at hann var svakur, men hann vildi ikki longur vera rættssaktaður.

Hann fór útum. Hann fór til gongu ímóti ánni, brúnni, skóginum. Benarklæði og benarheimar? Hann hevði ikki brúk fyri teimum! Pergamentið var av neyðahúð. Pungarnir í benarheiminum vóru av kálvaleðri. Lógin sjálf var av djórahúð. »Faðir í himlinum, tú ert ein slaktari!«, rópti ein rødd inni í Yoineh Meir. »Tú ert ein slaktari

og ein deyðans eingil! Heimurin allur er eitt slaktihús!«

Yoineh Meir misti annan skógvin, men hann læt hann liggja, gleivaði víðari í einum skógvi og einari hosu. Hann begynti at kalla, rópa, syngja. Eg geri meg sjálfan svakan. Men hetta er í sær sjálvum eitt vitloysistekin...

Hann hevði opnað einar dyr inn í sín egna heila, og vitloysið fossaði inn og druknaði alt. Fyri hvørja lotu bleiv hann treiskari og treiskari. Hann blakaði hógvuna frá sær, skræddi bonarfrinsarnar av sær, álaði pettir úr undirtroyggjunum. Hann hevði fingið eina ókenda megi, dirvið hjá honum, sum hevur blakað av sær allar byrðar.

Hundarnir runnu goyggiandi eftir honum, men hann sjúgvandi teir burtur. Fólk lótu hurðarnar upp út á geilar. Mennir runnu út á leistum, við fjaðrum í hógvunum. Konufólk komu í hógvu og undirskjúrta. Øll róptu, royndu at steðga honum, men Yoineh Meir var ikki til at steðga.

Himmalin bleiv reyður sum blóð, og ein rundur skoltur breyt seg upp úr tí blóðuga havinum sum úr eini føðandi kvinnu.

Onkur var farin at siga við flettingarmenninar, at Yoineh Meir var blivin svakur. Teir komu rennandi við stavum og einum bandi, men Yoineh Meir var longu komin yvir um brúnna og rann tvørtur um teir heystaðu akrarnar. Hann rann. So spýði hann. Hann datt og reisti seg upp aftur, stungin av hógvinum. Húskallarnir, sum reka rossini út á bein um náttina, spottaðu hann og blakaðu mykju eftir honum. Klokkur ringdu, sum var eldur í onkustaðni.

Yoineh Meir hoyrði róp, skrigg, rennandi fótur. Nú var undanbrekka, og Yoineh Meir fór á rull omaneftir. Hann kom til skógina, leyp yvir mosatúgvur, steinar, áarlekir. Yoineh Meir visti sannleikan. Hetta var ikki áin, hann var komin til. Hetta var ein flotkeda av sveita. Sveitin rann niður úr sólini, roðaði træblurnar, í greinum hingu innvølvir, livrar, nýru. Frampartar av djórnum reistust upp eftir enda og oystu hann undir í gori og galli. Yoineh Meir slapp ikki undan. Milliónir av neytum og flogfenaði vóru rundan um hann, kringsettu hann, til reiðar at taka hevnd fyri hvørt skar, hvørt sár, hvørt uppskorið vælindi, hvørja royttu fjøður. Við blóðandi barkum róptu tey: »Øll kunnu drepa, og alt dráp er loyvt.«

Yoineh Meir skar í eitt neyðarróp, sum ekkóaði ígjøgnum skógina á nógvum málum. Hann nevaði móti himli: »Belsmaður! Morðemni! Glúska ódjór!«

Í tveir dagar leitaðu flettingarmennir eftir honum, men teir funnu hann ikki. So kom Zeinvel, maðurin, sum átti vatnmylluna, til byggjar við teimum tíðindum, at líkið á Yoineh Meir var flotnað upp niðri við byrgingina. Hann var druknaður.

Limirir í jarðarferðarfelagnum fóru alt fyri eitt eftir likinum. Nógvi vitni kundu vátta, at Yoineh Meir hevði borið seg at sum ein svakur maður, og meistarin avgjørdi, at tann deyðið ikki hevði tikið seg sjálfan av dögum. Líkið var reinsað, og

hann var jarðaður við síðuna av pápa og abba sínum. Sjálvur meistarin helt gravtáluna.

Av tí at høgtið var og vandi fyri, at Kolmir kanska fór at vera í uppisetri við kjot, vóru tvey sendiboð send avstað bein-an vegin eftir einum nýggjum slaktara.